

Odzyskanie majątku i odnowienie Fundacji Potulickiej

przez rektora KUL ks. prof. dra hab. Stanisława Wielgusa

Rok 1989 przyniósł Polsce wolność, możliwe stało się odzyskanie nieprawnie zagarniętego przez państwo majątku. Katolicki Uniwersytet Lubelski wszczął odpowiednie postępowanie wobec władz państwowych i w jego toku przedstawiciele Uczelni zgodzili się w obecności wojewody bydgoskiego, reprezentującego Skarb Państwa, by za ziemie dawnej Fundacji, znajdujące się w rękach rolników indywidualnych oraz wchodzące w skład gospodarstwa doświadczalnego ówczesnej Wyższej Szkoły Rolniczo-Technicznej w Bydgoszczy, przyjąć areał zamienny. Uniwersytet, kierując się racjami dobra nadrzędnego, zrezygnował z naj-lepszych swoich ziem 2 i 3 klasy i przyjął w zamian więcej wprawdzie, ale dużo gorszej ziemi, która w dodatku nie była zwartą całością. Także za las, na którego zwrot wojewoda nie wyrażał zgody, przyjęto ziemię uprawną według bardzo niskiego przelicznika.

Komisja Majątkowa, biorąc pod uwagę uzgodnienia stron, jak również uchwały organów Kombinatoru Państwowego Gospodarstwa Rolnego w Wojnowie i Państwowego Gospodarstwa Rybackiego w Bydgoszczy, przywróciła Katolickiemu Uniwersytetowi Lubelskiemu nieruchomości wraz z zabudową o łącznej powierzchni 7843 ha ziemi i 694,35 ha stawów rybnych. Z punktu gospodarczego przywrócona nieruchomość, chociaż większa pod względem areału, jest mniej korzystna od tej, którą Uczelnia utraciła. W dawnej Fundacji na 5954 ha było tylko około 100 ha nieużytków, dziś mamy ich 981 ha. Zwiększyła się także ilość łąk i past-wisk - jest ich obecnie 1270 ha, też nie najlepszej jakości.

W drodze ugody zawartej w dniu 18 czerwca 1991 roku przed Komisją Majątkową Rządu i Episkopatu, Katolickiemu Uniwersytetowi Lubelskiemu zostały przywrócone nieruchomości rolne wraz z zabudową byłej Fundacji. Ugoda nakładała na wojewodę bydgoskiego obowiązek dokonania przekształceń własnościowych, dotyczących inwentarza, maszyn i środków obrotowych.

Ks. prof. dr hab. Stanisław Wielgus rektor KUL, działając w imieniu Uczelni

i realizując testament Założycielki, ustanowił Fundację Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Anieli hr. Potulickiej i przekazał jej nieruchomości przywrócone w toku postępowania regulacyjnego.

Regulacja statusu Fundacji, pracy dotychczasowych pracowników i wdrożenie planu naprawczego

Po długich i trudnych rozmowach prowadzonych przez Urząd Wojewódzki i Fundację, o których nieobiektywnie pisano w prasie bydgoskiej, strony podpisały 29 lutego 1991 roku umowę. Na jej mocy Fundacja nabyła prawa własności nieruchomości, przejęła mienie, wszystkie aktywa i prawa majątkowe oraz pasywa Kombinatu PGR Wojnowo, który uległ tym samym likwidacji.

We wspólnym oświadczeniu Księdza Rektora, Wojewody i Fundacji został podkreślony precedensowy charakter sprawy, a w szczególności niemożność przywrócenia pierwotnego stanu majątku Fundacji, konieczność rozwiązania problemów zatrudnienia, spraw mieszkaniowych, pogodzenie sprzecznych opinii grup pracowniczych, które wpływały na przedłużenie się procesu przekształcenia własnościowego.

Reaktywowana Fundacja KUL, prócz nieruchomości i majątku byłego Kombinatu przejęła 664 pracowników z gwarancją utrzymania dotychczasowego wynagrodzenia i świadczeń nabytych w okresie pracy w rolnictwie oraz 2,68 ml zł zadłużenia ciężącego na Kombinacie. Przed zarządem Fundacji stoi dziś najtrudniejsze zadanie - oddłużenie gospodarstwa.

Oprac. Marek Pawelec